

Muusikaõpetusest ja laulupeoks valmistumisest

Muusika ehk helikunst on kunstiliik, milles tundeid ja mõtteid väljendatakse helidega. Vokaalmuusika on muusika üks eristusvorme. Laul aga omakorda vokaalmuusika liik, kusjuures vanim.

Nii seisab kirjas teatmeteostes ja sellest järeldub, et laul on vaid üks kunsti väljendusvorm. Ometi on koolis aegadest aegadesse laulu- ja muusikatund seisnud võrdsena teiste õppetundide kõrval. Sellest võib järeldada, et meloodilistes helides on midagi erilist, inimesele justnagu enamolulist teiste kunstide kõrval, tingimaks muusika kui õpetuse eraldi väljatoomist.

Muusikaõpetus, kunstiõpetus, tööõpetus ja kehaline kasvatus seisavad matemaatika ja emakeelega kõrvuti kooli tunniplaanis ning nende ainete pedagoogid viibutavad ühtviisi rangusega näppu oma õpilaste suunas. Lastevanemate ja laste suhtumise kohta laulu- ja muusikatundidesse küsisin Käina Põhikooli muusikaõpetajalt **Sirje Loidilt**. "Lapsevanemad peavad muusikaõpetust tihti peale ikka teisejärguliseks tunniks küll. Paljud ei tunne huvigi, millega laps tunnis tegeleb, kuidas läheb laulmine, mida ta on juurde õppinud. Lapsed käivad rõõmuga pärast õppetunde kooriproovides ja lauluansamblis, kuid mõni lapsevanem ei teagi, et tema poeg või tütar laulmas käib.

Hiljuti oli meil koolis lastekooride esinemine, kus publiku hulgas oleks pidanud endast mõistetavalt ka õpilaste emadised olema. Neid oli saalis vaid mõni üksik. Kurb, kui lapsed midagi tõsiselt harjutavad ning kodustel sellest täiesti ükskõik..."

Muusikaõpetaja jutt viib paratamatult mõttele, et Käinas vist tööpuudust küll ei tohiks olla, kui tohutus tegutsemishoos omad lapsedki meelest lähevad... Aga võib-olla on erinevalt lastest nende vanematele lihtsalt "elevant kõrva peale astunud". See ei ole muuseas üldsegi naljakas.

Kõigil ei ole muusikaline kuulmine loomulikult ühesugune, kuid muusikatund on siiski igaühele vajalik. Küsisin kord lastevanematelt, kas nad peavad muusikaõpetust teiejärguliseks aineks. Vaid üks neist vastas kuuldavalt jaatavalt. Ometi jäi mulje, et nõnda arvajaid oli rohkem," rääkis pr. Loit.

Tänapäeva maailm on helidest, millest pooli võib kindlasti meloodiateks nimetada, niivõrd segunenud, et muusikalised teadmised ei tohiks ka mitteviisipidajatel mööda külgi kohe kuidagi alla libiseda. Elus läheb ka laulmist vahel lausa vaja. Näiteks peavad sõjaväes poisid (mehed) kindlasti oskama kolme laulu - "Eesti lipp", hümn, "Hoiataval Eestil". Opetaja Loit kinnitas, et tema praktikas on olnud vaid üks õpilane, kes muusika suhtes absoluutset ükskõiksust üles näitas.

Siinkirjutaja tahaks nüüd aga laulu- ja muusikaõpetuse vajalikkuse teemalt libiseda küll eelnenuga seotud, kuid hoopis konkreetsema ja võib-olla pisut vähemproblemaatilise teema juurde.

Sellel suvel, täpselt 21.-22. juunil toimub Tallinnas vabariiklik koolinoorte laulu- ja tantsupidu.

Reedel, 28. veebruaril olid Käina, Mäe tn. 2 saali kogunenud kooliõpilased Hiiumaa lastekooridest, kel suvel laulupeole plaanis minna.

"Tallinna on kavas minna

Hiiumaa laste- ja mudilaskooridel ning Käina Põhikooli poistekooril. Lastekooridest on esindatud Käina, Lauka ja Emmaste Põhikooli koorid, kokku peaaegu 100 laululast. Kärkla Keskkoolist ei ole kahjuks kedagi tulemas," rääkis Sirje Loit, kes antud hetkel lastekooride ühisproovi eestvedajaks.

"Ühisel proovil pidanuks osalema ka keegi vabariiklikust laulupeokomisjonist, nagu eelmisel aastal oli kokku lepitud. Teiste maakondade lauluproovidel inimesed komisjonist ka käisid, kuid Hiiumaale mittetulekut põhjendati siinsete osavõtjate väikese arvuga. Selline suhtumine on enam kui kummaline..."

Siiski leidub kõigest hoolimata neid, kes laulurõõmu ja kultuuri üldse edasi veavad. Nii on ka pr. Sirje Loit Tallinna laulupeokomisjoni ükskõiksusest hoolimata taktikepi haaranud ja Hiiumaa lapsi laulupeole juhtima asunud.

Siinkirjutaja leidis end laste lauluproovis viibides keset Uno ja Tõnu Naissoo meloodiaid filmist "Viimne reliikvia". Tõestisore, et ka sellised lood laulupeole jõuavad.

"Laulupeol on lisaks kolmele laulule "Viimsest reliikviast" kavas ette kanda ka popurii Alo Mattiiseni isamaalistest lauludest. Peo repertuaar on sel suvel väga mitmekesine," ütles muusikaõpetaja Loit.

Laul on kui helin, mis eestlasi läbi heitlike aegade ühtse rahvana edasi on kandnud. Oleme liiga väiksed, et lasta sel helinal vaibuda.

TIIT SAMELI tekst ja pilt

Proov on täies hoos.